

АНОТАЦІЯ НА ДИСЦИПЛІНУ «Збереження біорізноманіття»

для здобувачів вищої освіти спеціальностей 101 Екологія, 183 ТЗНС

Викладач: асистент Рутта Олена Валеріївна

Біорізноманіття — це різноманітність живих організмів з усіх джерел, включаючи, серед іншого, наземні, морські та інші водні екосистеми та екологічні комплекси, частиною яких вони є; це поняття включає у себе різноманітність у рамках виду, між видами і різноманітність екосистем.

БІОЛОГІЧНЕ РІЗНОМАНІТТЯ

Життя на планеті Земля в усіх його проявах та взаємозв'язках

Різноманіття генів

Варіації одного виду
за кольором,
формою, розміром

Різноманіття видів

Варіації різних видів,
які живуть на одній
площі

Різноманіття екосистем

Варіації мешканців,
спільнот,
комплексів

- ▶ **Мета** викладання навчальної дисципліни «Збереження біорізноманіття» є ознайомлення студентів з концептуальними основами збереження біорізноманіття, як сучасної комплексної науки про екосистеми і біосферу; ознайомлення з основами охорони довкілля, як теоретичною і практично значимою наукою; формування уявлень про сучасне різноманіття живих організмів; формування екологічного світогляду на основі знань особливостей живих організмів, які створюють складні багатокomпонентні екосистеми, здібні до саморегуляції.
- ▶ **Основними завданнями** дисципліни є: вивчення основних законів і концепцій екології і біорізноманіття, основних властивостей живих систем, структури і еволюції біосфери і ролі в ній людини; вивчення теоретичних принципів біологічної систематики, екологічних особливостей представників різних систематичних груп, їх ролі в біосфері; формування уявлень про принципи функціонування і межі стійкості екосистем і біосфери, про взаємодію людини з природним середовищем, про причини екологічних кризисних ситуацій і про можливості їх подолання; прогнозування зміни і стабілізації біомів в конкретних умовах; обґрунтування природоохоронних заходів різного рівня для підтримки біологічної різноманітності; планування і реалізація заходів з охорони біорізноманіття тваринного і рослинного світу; оперування основами законодавства України в області охорони природи і природокористування;

Цінність біорізноманіття для людини

- ▶ Економічна цінність
- ▶ Рекреаційна цінність
- ▶ Цінність для здоров'я
- ▶ Екологічна цінність
- ▶ Освітня та наукова цінність
- ▶ Індикаційна цінність
- ▶ Естетична
- ▶ Культурна

- ▶ Біорізноманіття є цінним і саме по собі, незалежно від цінності його використання людьми. Передчасне вимирання видів внаслідок людської діяльності руйнує природні процеси відтворення життя, оскільки воно вбиває не тільки окремих представників, але й майбутні покоління видів, обмежуючи процеси еволюції та видоутворення.

Головні загрози біорізноманіттю

- ▶ надмірна експлуатація природних популяцій тварин і рослин;
- ▶ промисел біоресурсів Світового океану та прісних водойм;
- ▶ спортивне мисливство, рибальство, збір лікарських трав;
- ▶ браконьєрство, вилов та продаж рідкісних, екзотичних видів тварин і рослин;
- ▶ глобальні зміни у природному середовищі;
- ▶ забруднення довкілля, Світового океану;
- ▶ зміни в екосистемах;
- ▶ біологічне забруднення;
- ▶ проблеми рекреації;
- ▶ скорочення площ природних біотопів та їх фрагментація;
- ▶ зменшення біорізноманіття с.-г. тварин і рослин;
- ▶ втрата природних територій та їх забруднення внаслідок процесу урбанізації.

Сучасні методи збереження біорізноманіття

- ▶ питання збереження біорізноманіття в сучасній політиці;
- ▶ створення Червоної книги;
- ▶ створення заповідних об'єктів;
- ▶ міжнародне співробітництво в питаннях збереження біорізноманіття;
- ▶ національні програми збереження біорізноманіття;
- ▶ створення екомережі;
- ▶ боротьба з браконьєрством;
- ▶ розвиток екотуризму;
- ▶ розвиток природоохоронних технологій в промисловості, сільському господарстві та рибному промислі.